

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Judecător: L. Bagrin
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

Dosarul nr. 3ds-7/18

ÎNCHEIERE (suplimentară)

04 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
Judecători

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat, Ion Druță

examinând cererea depusă de Lipcean Oleg și Lipcean Nina cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare la încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 ianuarie 2018,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Agachi Maria și Agachi Vladimir împotriva Întreprinderii de Stat „Cadastru”, Oficiul Teritorial Cadastral Chișinău, filiala Întreprinderii de Stat „Cadastru”, intervenienți accesorii Lipcean Nina și Lipcean Oleg cu privire la anularea deciziei registratorului Oficiului teritorial Cadastral Chișinău, Întreprinderii de Stat „Cadastru”, a răspunsului Întreprinderii de Stat „Cadastru” și obligarea efectuării rectificărilor în Registrul bunurilor imobile,

c o n s t a t ă :

La 06 mai 2015, Agachi Maria și Agachi Vladimir au depus o cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Cadastru”, Oficiul Teritorial Cadastral Chișinău, filiala ÎS „Cadastru”, intervenienți accesorii Lipcean Nina și Lipcean Oleg cu privire la anularea deciziei registratorului Oficiului Teritorial Cadastral Chișinău, ÎS „Cadastru” din 14 martie 2013 referitor la bunul imobil nr. cadastral xxxxxxx.xxx, a răspunsului ÎS „Cadastru” nr. A-133/15/01-07/5031 din 06 aprilie 2015 și obligarea pârâtului să efectueze rectificări în Registrul bunurilor imobile.

În motivarea acțiunii au indicat că la data de 12 februarie 2015 au făcut cunoștință cu decizia Oficiului Teritorial Cadastral Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” din 14 martie 2013 semnată de registratorul Vadim Olărescu, prin care s-a decis efectuarea rectificării în Registrul bunurilor imobile cu nr. cadastral xxxxxxx.xxx din str.X y, mun. Chișinău și anume, s-a modificat înscrisul în privința construcției xx prin asocierea procesului-verbal de recepție finală din 07 mai 2003, nr. 286-i și înregistrarea 1.0 cotă-parte a construcției 02 pe numele lui Lipcean Oleg și Lipcean Nina în conformitate cu procesul-verbal de recepție finală din 07 mai 2003, nr. 286-i.

Relevă că bunurile imobile cu nr. cadastral xxxxxxxx.xxx.xx și xxxxxxxx.xxx.xx, situate în mun. Chișinău, str.X y, se află în proprietatea comună pe cote-părți a lui Lipcean Oleg, Lipcean Nina și a lui Agachi Maria, Agachi Vladimir, ultimii obținând acest drept în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 11121 din 26 octombrie 2001.

Susțin că la solicitarea intervenienților accesorii Lipcean Oleg și Lipcean Nina, în temeiul procesului-verbal de recepție finală nr. 286-i din 07 mai 2003, la data de 14 martie 2013 Oficiul Teritorial Cadastral Chișinău, filiala ÎS „Cadastru”, fără a informa pe proprietari și a solicita opinia/ acordul acestora, a stins în privința lor dreptul de proprietate asupra imobilului cu nr. cadastral xxxxxxxx.xxx.xx, situat în mun. Chișinău, str.X y.

Consideră că asemenea acțiuni reprezintă o gravă încălcare a dreptului de proprietate privată al reclamanților, drept ocrotit atât prin prisma art. 46 din Constituția Republicii Moldova, cât și prin art. 1 protocolul 1 CEDO.

Invocă că la cererea prealabilă de revocare a deciziei registratorului Oficiului Teritorial Cadastral Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” din 14 martie 2013 referitoare la bunul imobil cu nr. cadastral xxxxxxxx.xxx.xx situat în mun. Chișinău, str.X y, au primit răspunsul din 06 aprilie 2013 prin care s-a refuzat revocarea deciziei sus-menționate.

Remarcă că răspunsul ÎS „Cadastru” prin care stingerea dreptului de proprietate este atribuit unor greșeli tehnice, ca fiind ilegal, deoarece potrivit art. 38 alin.(3) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998 este prevăzut că greșelile care nu au caracter tehnic (indicarea greșită a tipului de drept, a denumirii titularului de drepturi, componența bunului imobil, denaturarea mărimii cotelor în proprietatea comună, a coordonatelor hotarelor, exceptând transformarea coordonatelor punctelor de hotar dintr-un sistem de coordonate în altul și alte greșeli care lezează drepturile și interesele legitime ale titularilor de drepturi sau ale altor persoane) se corectează cu consimțământul exprimat în scris al fiecărui titular de drepturi ale cărui interese sînt atinse sau în temeiul hotărârii judecătorești irevocabile.

Precizează că consimțământul Mariei Agachi și Agachi Vladimir exprimat în scris la rectificarea înregistrării din registrul bunurilor imobile xxxxxxxx.xx lipsește.

Solicită admiterea acțiunii și anularea răspunsului ÎS „Cadastru” nr. A-133/15/0107/5031 din 06 aprilie 2015 și a deciziei Oficiului Teritorial Cadastral Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” din 14 martie 2013 semnată de registratorul Vadim Olărescu, prin care s-a decis efectuarea rectificării în Registrul bunurilor imobile cu nr. cadastral xxxxxxxx.xxx din str.X y, mun. Chișinău și anume, s-a modificat înscrisul în privința construcției 01 prin asocierea procesului-verbal de recepție finală din 07 mai 2003, nr. 286-i și înregistrarea 0.1 cotă-parte a construcției 02 pe numele Lipcean Oleg și Lipcean Nina, în conformitate cu procesul-verbal de recepție finală din 07 mai 2003, nr. 286-i; obligarea ÎS „Cadastru” Oficiului Teritorial Cadastral Chișinău să rectifice datele Registrului bunurilor imobile xxxxxxxxxx prin înscrierea reclamanților Agachi Maria și Agachi Vladimir în calitate de proprietari a 1/5 cotă-parte din bunului imobil cu nr. cadastral xxxxxxxx.xxx.xx.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 26 ianuarie 2017, s-a respins ca neîntemeiată și depusă cu omiterea termenului de prescripție cererea de chemare în judecată depusă de Agachi Maria, Agachi Vladimir împotriva ÎS „Cadastru”, Oficiul Teritorial Cadastral Chișinău, filiala Întreprinderii de Stat „Cadastru”, intervenienți accesorii Lipcean Nina și Lipcean Oleg cu privire la anularea deciziei registratorului Oficiului Teritorial Cadastral Chișinău, ÎS „Cadastru”, a răspunsului Întreprinderii de Stat „Cadastru” și obligarea pârâtului să efectueze rectificări în Registrul bunurilor imobile (f.d.234 volumul I, f.d.4-15 volumul II).

Prin hotărârea suplimentară a Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 14 februarie 2017, s-a încasat în mod solidar, din contul lui Agachi Vladimir și Agachi Maria în beneficiul lui Lipcean Oleg și Lipcean Nina cheltuieli de asistență juridică în mărime de 3 000 lei (f.d.245 volumul I, f.d.16-20, volumul II).

La 22 februarie 2017, Agachi Maria și Agachi Vladimir au declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii și încasarea cheltuielilor de asistență juridică pentru instanța de apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017, s-a respins apelul declarat de Agachi Maria și Agachi Vladimir și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 26 ianuarie 2017. S-a încasat în mod solidar din contul Mariei Agachi și Agachi Vladimir în beneficiul Ninei Lipcean și Lipcean Oleg, suma de 1 000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în instanța de apel (f.d.58, f.d.59-81, volumul II).

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 05 octombrie 2017, Agachi Maria și Agachi Vladimir prin intermediul oficiului poștal au declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017 și a hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 26 ianuarie 2017, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii înaintate.

La 03 ianuarie 2018 intervenienții accesorii Lipcean Nina și Lipcean Oleg au prezentat referință pe marginea recursului declarat, solicitând respingerea acestuia cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017 și a hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 26 ianuarie 2017, totodată au solicitat încasarea de la Agachi Maria și Agachi Vladimir în beneficiul acestora a cheltuielilor de judecată formate din cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1000 lei.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție 24 ianuarie 2018, recursul declarat de către Agachi Maria și Agachi Vladimir s-a considerat inadmisibil.

La 02 februarie 2018, Lipcean Nina și Lipcean Oleg au înaintat cererea cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare la încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 ianuarie 2018.

În motivarea cererii au indicat că instanța de recurs nu a rezolvat problema cheltuielilor de judecată, suportate în instanța de recurs pentru asistență juridică, în cuantum de 1000 lei, din care considerente solicită emiterea unei hotărâri suplimentare la încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 ianuarie 2018, prin care să fie încasat de la Agachi Vladimir și Agachi Maria în beneficiu acestora a

cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1000 lei.

Examinând materialele dosarului, instanța de recurs a stabilit temeinicia pretențiilor invocate în cererea înaintată de Lipcean Nina și Lipcean Oleg cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare la încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 ianuarie 2018, din care considerente cererea urmează a fi admisă.

În conformitate cu art. 250 alin. (1), lit. c) CPC, instanța care a pronunțat hotărârea emite, din oficiu sau la cererea participanților la proces, o hotărâre suplimentară dacă nu a rezolvat problema repartizării între părți a cheltuielilor de judecată ori a omis să se pronunțe asupra cererilor martorilor, experților, specialiștilor, interpreților sau reprezentanților cu privire la cheltuielile de judecată a căror compensare li se cuvine.

Conform art. 82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a pricinii.

Potrivit art. 90 lit. i) CPC, cheltuielile de asistență juridică se atribuie la cheltuieli de judecare a pricinii.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârîntului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Conform art. 96 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Din materialele dosarului rezultă că la 03 ianuarie 2018, Lipcean Oleg și Lipcean Nina au depus referință la recursul declarat de către Agachi Maria și Agachi Vladimir, la care a anexat bonul de plată Seria PL nr. 031061 din 27 decembrie 2017, prin care se confirmă că Lipcean Nina a achitat avocatului Raisa Meșteșug suma de 1000 lei pentru acordarea asistenței juridice (f.d. 105 vol. II).

Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și orarul timpului aferent acestora.

La determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea problemelor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistență (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp

impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Mai mult ca atât, Înalta Curte a mai statuat că nu ține de competența sa de a se expune asupra acordului cu privire la onorarii. În conformitate cu jurisprudența sa, ea urmează să stabilească dacă costurile și cheltuielile au fost necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime (*Amihalachioaie vs Moldova*).

Analizând prestația avocatului Raisa Meșteșug la judecarea prezentei pricini civile în ordine de recurs, instanța reține că Lipcean Oleg și Lipcean Nina nu au prezentat un borderou de calcul al timpului necesar pentru întocmirea referinței.

Fiindcă cuantumul asistenței juridice solicitat în sumă de 1000 lei este exagerat și nu îndeplinește condiția de rezonabilitate în raport cu munca îndeplinită de avocat, din care considerente instanța de recurs consideră oportun de a micșora suma cheltuielilor de asistență juridică până la suma de 500 lei.

Colegiul reține că caracterul rezonabil al cheltuielilor semnifică faptul că, în raport cu natura activității efectiv prestate, complexitatea, riscul implicat de existența litigiului sau și reputația celui care acorda asemenea servicii, ele să nu fie exagerate.

În acest sens, suma pretinsă de Lipcean Oleg și Lipcean Nina este exagerată și se va încasa de la Agachi Maria și Agachi Vladimir în beneficiul lui Lipcean Oleg și Lipcean Nina, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 500 lei.

În conformitate cu art. 250 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se admite parțial cererea depusă de Lipcean Oleg și Lipcean Nina cu privire la emiterea unei încheieri suplimentare la încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 ianuarie 2018.

Se încasează de la Agachi Maria și Agachi Vladimir în beneficiul lui Lipcean Oleg și Lipcean Nina, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 500 lei.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță